

Sociaal en Cultureel Planbureau

Bijlagen Sociale waarde van diverse organisatievormen in de sport

Annet Tiessen-Raaphorst

Sociaal en Cultureel Planbureau
Den Haag, juni 2020

Inhoud

Data en methodes.....	3
Tabel 1.....	4
Tabel b1	5
Tabel b2.....	6

Data en methodes

De analyses zijn uitgevoerd op data van de [Vrijtijdsomnibus 2018](#) van het SCP en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Dit onderzoek is van november 2017 tot maart 2018 uitgevoerd onder een representatieve groep van de Nederlandse bevolking van 6 jaar en ouder. Uitkomsten zijn gewogen op basis van geslacht, leeftijd, burgerlijke staat, herkomst, stedelijkheidsgraad, provincie, huishoudtype en huishoudinkomen.

In deze publicatie gebruiken we de gegevens van personen van 12 jaar en ouder, die aangegeven hebben ten minste eenmaal in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek te hebben gesport en aan hun meest frequent beoefende sport deelnemen als lid van een sportvereniging, in een informele groep of via een commerciële of andere aanbieder (zoals fitnesscentra, bedrijfssport of via een zorgaanbieder). In totaal betreft dit 1.406 respondenten. Via een tiental stellingen (vgl. Elmore-Østerlund et al. 2019) is gevraagd in hoeverre zij het eens zijn met aspecten van sociale waarde van hun sportclub of -groep en of zij deelnemen aan sociale activiteiten.

Om de sociale waarde van de drie organisatievormen met elkaar te vergelijken en te controleren voor persoons- en sportkenmerken is een factoranalyse uitgevoerd. Hieruit kwam naar voren dat de aspecten in één factor kunnen worden samengevoegd. In de tekst genoemde verschillen zijn getoetst met een significantie van $p < .01$.

Tabel 1

Sociale aspecten van een sportclub/-groep, Nederlandse sporters in groepsverband van 12 jaar en ouder, 2018 (in procenten)^a

	zeer mee eens	mee eens	niet mee eens, niet mee oneens	mee oneen s	zeer mee oneens
er is een goede sfeer op de sportclub/in de sportgroep (n=1.309)	31	60	8	1	0
de sportclub/sportgroep is belangrijk voor mij om andere mensen te ontmoeten (n=1.289)	19	42	18	17	4
ik ben er trots op bij de sportclub/sportgroep te horen (n=1.248)	15	43	26	12	4
een aantal mensen dat ik door de sportclub/sportgroep heb leren kennen, zijn goede vrienden geworden (n=1.231)	14	37	20	21	8
als het nodig is, steunen of helpen mensen van de sportclub/sportgroep mij in privé zaken (n=1.081)	8	33	23	25	11
de sportclub/sportgroep is een van de meest belangrijke groepen waar ik bij hoor (n=1.240)	9	28	26	27	10
de sportclub/sportgroep is belangrijk voor mij om mensen uit andere culturen te leren kennen (n=1.168)	5	23	33	27	11
	ja				nee
als ik op de sportclub/bij de sportgroep ben, praat ik ook met andere mensen dan alleen mijn eigen team- of groepsleden (n=1.073)	72				28
ik blijf na een training, wedstrijd of toernooi weleens op de sportclub/bij de sportgroep om met andere mensen te praten (n=1.164)	68				32
ik neem deel aan sociale activiteiten die bij de sportclub/groep worden georganiseerd, zoals feesten of familiedagen (n=994)	57				43

a De antwoorden 'niet van toepassing' zijn uit de analyse gelaten. Het aantal respondenten per stelling wijkt daardoor af van het totale aantal respondenten (n=1.406).

Bron: SCP/CBS (VTO'18)

Tabel b1

Persoons- en sportkenmerken naar organisatievorm, 2018 (in procenten)

	alle respondent en (n=1.406)	sportverenigi ng (n=549)	zelfgeorganiseer de groep (n=368)	commercie el of ander aanbod (n=489)
geslacht*levensfase				
man, inwonend	14	23	11	7
man, < 40 jaar zonder kinderen	6	6	6	7
man, met kinderen < 18 jaar	11	11	15	8
man > 40 jaar zonder kinderen	17	14	24	15
vrouw, inwonend	12	17	8	8
vrouw < 40 jaar zonder kinderen	7	6	3	10
vrouw met kinderen <18	12	9	11	16
vrouw > 40 jaar zonder kinderen	22	16	23	29
opleidingsniveau				
scholier/student	17	34	12	12
lager	18	14	24	18
middel	30	24	32	32
hoger	35	28	31	38
herkomst				
Nederlander	77	80	78	76
westers allochtoon	11	9	10	10
niet-westers allochtoon	12	11	12	14
seksuele voorkeur				
heteroseksueel	75	78	71	77
LHBT	7	7	8	6
overig / wil niet zeggen	18	15	21	17
fysieke beperking				
geen beperking	88	92	90	84
wel motorische, auditieve of visuele beperking	12	8	10	16
stedelijkheid				
(zeer) sterk stedelijk	55	53	54	58
matig tot niet stedelijk	45	47	46	42
sportfrequentie				
1-40 keer per jaar	36	25	51	36
meer dan 40 keer per jaar	64	75	49	64
soort sport				
individuele sport	74	28	74	79
duosport	10	25	14	5
teamsport	16	47	12	17
deelname aan training, les, competitie, toernooi of sportevenement				
niet	47	8	54	38
wel	53	92	46	62
actief als sportvrijwilliger				
nee	89	76	90	95
ja	11	24	10	5

Bron: SCP/CBS (VTO'18)

Tabel b2

Effect van organisatievormen, persoons- en sportkenmerken op sociale waarde van sport, sportende bevolking van 12 jaar en ouder, 2018 (in marginale waarden en coëfficiënten)

	<i>model 1</i>	<i>model 2</i>	<i>model 3</i>	<i>model 4</i>
	organisatie- vorm	organisatievorm en persoons- kenmerken	organisatievorm en sport- kenmerken	organisatievorm, persoons- en sportkenmerken
organisatievorm (marginale waarde)				
sportvereniging	0,38	0,32	0,23	0,14
informele groep	-0,03*	-0,07*	0,08	0,05
commerciële of andere aanbieder	-0,51*	-0,49*	-0,42*	-0,41*
geslacht*levensfase				
man < 40 jaar, zonder kinderen <18 jaar (man thuiswonend=ref)		-0,35		-0,24
man, met kind onder 18 jaar		-0,32		-0,31
man, > 40 jaar, zonder kinderen <18 jaar		-0,05		0,04
vrouw thuiswonend		-0,09		-0,05
vrouw < 40 jaar, zonder kinderen <18 jaar		-0,52*		-0,42*
vrouw, met kind onder 18 jaar		-0,44*		-0,36*
vrouw, > 40 jaar, zonder kinderen < 18 jaar		-0,17		-0,09
opleidingsniveau				
middelbaar opgeleid (lager=ref)		-0,22*		-0,25*
hoger opgeleid		-0,22*		-0,31*
scholier/student		-0,16		-0,23
herkomst				
westers migrant (NL=ref)		-0,12		-0,10
niet westers migrant		0,02		0,06
seksuele voorkeur				
LHBT (hetero=ref)		0,05		0,03
overig / wil niet zeggen		0,04		0,04
fysieke beperking				
wel motorische, auditieve of visuele beperking (geen=ref)		0,03		0,09
stedelijkheid				
matig-niet stedelijk (stedelijk=ref)		0,05		0,06
sportfrequentie				
meer dan 40 keer per jaar (minder=ref)			0,17*	0,14
soort sport				
duosport (individueel=ref)			0,11	0,16
teamsport			0,24*	0,27*
deelname aan training, les, competitie, toernooi of sportevenement (geen=ref)			0,18*	0,25*
actief als sportvrijwilliger (niet=ref)			0,00*	0,00*
R ²	16,6	20,1	22,0	26,2

* Significant bij $p < .01$

Bron: SCP/CBS (VTO'18)